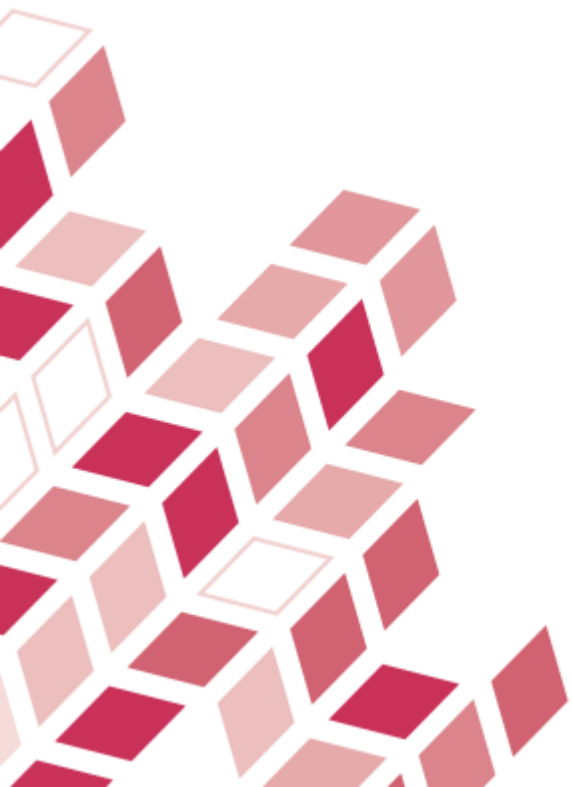

NOKUTS tilsynsrapporter

Utdanningsvitenskap for lærerutdanning

Ph.d.-studium ved Høgskolen i Oslo og Akershus

Februar 2012

Institusjon:	Høgskolen i Oslo og Akershus
Studietilbud:	Utdanningsvitenskap for lærerutdanning
Grad/Studiepoeng:	ph.d, 180 studiepoeng
Dato for vedtak:	14.02.2012
Sakkyndige:	Professor Thorolf Krüger, Høgskolen i Bergen Professor Bengt-Göran Martinsson, Universitetet i Linköping, Sverige Professor Birgitte Holm Sørensen, Universitetet i Århus, Danmark Professor Carl Winslöv, Universitetet i København, Danmark ph.d. student Mari Elken, Universitetet i Oslo
Sekretær:	Førstelektor Eiliv Olsen
Saksbehandler:	Assisterende avdelingsdirektør Trine Johansen Meza
Saksnummer:	11/179

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av Utdanningsvitenskap for lærerutdanning, et ph.d. studium ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Høgskolen i Oslo og Akershus til søknadsfristen 15. mars 2011. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

NOKUTs konklusjon er at det omsøkte ph.d.- studiet Utdanningsvitenskap for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo og Akershus tilfredsstillende kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften). Studiet blir dermed akkreditert.

Oslo, 14. februar 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	3
3	Innledende vurdering	4
4	Faglig vurdering.....	4
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	7
4.2	Plan for studiet.....	11
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	25
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur.....	32
	Samlet konklusjon	35
5	Institusjonens kommentar.....	36
6	Vedtak	37
7	Dokumentasjon	37

1 Informasjon om søkerinstitusjonen og søknaden

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ble etablert 1. august 2011, da Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus ble fusjonert. HiOA er landets største statlige høgskole med om lag 16000 studenter og 1600 tilsatte. Høgskolen har fire fakulteter fordelt på to studiesteder (Pilestredet og Kjeller).

HiOA har delt den faglige virksomheten på fire fakulteter, Fakultet for helsefag, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, Fakultet for samfunnsfag og Fakultet for teknologi, kunst og design. I tillegg har Høgskolen Senter for profesjonsstudier (SPS), Pedagogisk utviklingssenter (PUS) og er vertsinstitusjon for Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO).

Siden opprettelsen av NOKUT har høyskolen fått følgende studier akkreditert (*i kronologisk rekkefølge etter årstall*):

- Masterstudium i økonomi og administrasjon, 2012
- Ph.d.-studium i sosialt arbeid og sosialpolitikk, 2010
- Ph.d.-studium i atferdsanalyse, 2010
- Masterstudium i sosialt arbeid, 2010
- Masterstudium i energi og miljø i bygg, 2010
- Masterstudium i helse og empowerment, 2009
- Masterstudium i samfunnsnærings, 2009
- Masterstudium i psykisk helsearbeid (erfaringsbasert), 2008
- Masterstudium i IKT-støttet læring, 2008
- Masterstudium i styring og ledelse, 2007
- Masterstudium i rehabilitering og habilitering, 2007
- Masterstudium i familiebehandling, 2007
- Masterstudium i biomedisin, 2006
- Masterstudium i produktdesign, 2006
- Masterstudium i internasjonal sosial- og helsepolitikk, 2005
- Masterstudium i klinisk sykepleievitenskap, 2005
- Masterstudium skolerettet utdanningsvitenskap, 2005
- Ph.d.-studium i profesjonsstudier, 2004
- Masterstudium i læring i komplekse systemer, 2004

Som akkreditert høgskole, har ikke Høgskolen i Oslo og Akershus selvakkrediteringsfullmakt for studier i andre (master) og tredje syklus (ph.d.). HiOA har akkrediteringsfullmakt for studier i andre syklus for områder hvor Høgskolen har akkreditert ph.d. studium. Høyskolen i Oslos interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2006, og Høyskolen i Akershus' interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2005. Systemet for den fusjonerte høyskolen vil evalueres på senere tidspunkt.

Høgskolen i Oslo søkte til søknadsfristen 15. mars 2011 om akkreditering av ph.d i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning, 180 studiepoeng.

Høgskolens omtale av studiet og søkerinstitusjons begrunnelse for søknaden.

Høgskolen i Oslo og Akershus tilbyr bredt spekter av utdanningstilbud på bachelor- og masternivå. Hovedtyngden av studietilbud er profesjonsutdanninger. Det er en målsetning for høyskolen å kunne tilby fullstendige studieløp fra bachelor- til ph.d.- nivå innenfor flere fagområder.

Høgskolen skal drive forskningsbasert utdanning og for at HIOA skal kunne bli en leverandør av forskningsbasert utdanning av høy kvalitet, er det avgjørende å utvikle forskningsfundert institusjonell struktur. Høgskolen mener at et ph.d.-studium på læringsutdanningsfeltet vil være et viktig i så henseende. Studiets målgruppe er personer som ønsker å kvalifisere seg til forskning innen feltet utdanningsforskning for lærerutdanning, undervisningsstillinger ved universitet og høyskoler og andre typer stillinger som stiller høye krav til vitenskapelig kompetanse. Ph.d.-studiet består av en opplæringsdel tilsvarende 30 sp og en forskningsdel tilsvarende 150 sp. HiOA er landets største lærerutdanningsinstitusjon og har et fakultet som tilbyr flere ulike lærerutdanninger med nærmere 400 tilsatte og 5000 studenter. FoU-områdene barnehageforskning, skoleforskning, fagdidaktikk i skole, barnehage og lærerutdanning, utviklingsforskning og internasjonal utdanningsforskning og oppvekst, og mangfold og inkludering utgjør et hovedgrunnlag for de fem emnene eller retningene studentene kan fordype seg i: barnehageforskning, lærerkvalifisering i utdanning og yrke, komparativ fagdidaktisk forskning, internasjonal utdanning og flerkulturelle utdanningsstudier. Når det gjelder teori og tilnærming legger det omsøkte ph.d.-studiet vekt på å se de to fellesdelene vitenskapsteori, forskningsmetodologi og etikk og kunnskapsteori for lærerutdanningsrelatert forskning i sammenheng.

Ph.d.-studiet ble utformet ved Avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI) ved tidligere HiO. Etter fusjon med HiAk, er dette blitt en del av det nye Fakultetet for lærerutdanning. Sammen med Senter for profesjonsstudier (SPS) og Pedagogisk utviklingssenter (PUS) og det nye fakultet for lærerutdanning utgjør miljøet ved HiOA et stort miljø tilknyttet lærerutdanning. Tidligere LUI og EST har en betydelig portefølje av bachelor- og masterstudier, i tillegg til grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10 og praktisk pedagogisk utdanning (PPU), som vil utgjøre kompetanse- og rekrutteringsgrunnlaget for det omsøkte ph.d.-studiet. Totalt hadde avdelingen LUI om lag 300 tilsatte og 3500 studenter, hvorav 14 faglig tilsatte med professorkompetanse og 40 tilsatte med førstepersonuansiskompetanse. Fra 1. august 2011 fusjonerte Høgskolen i Oslo med Høgskolen i Akershus. Det nye fakultet for lærerutdanning vil nærme seg 400 tilsatte og 5000 studenter. Fakultet

vil, som landets eneste lærerutdanning, tilby både barnehagelærerutdanning, grunnskolelærerutdanning, yrkesfaglærerutdanning, tospråklig faglærerutdanning, faglærerutdanning i idrett, friluftsliv og helse, samt PPU.

Sammenlignet med doktorgradsprogrammer ved norske breddeuniversiteter beskriver høgskolen at det omsøkte studiet vil være mer praksisrettet. Praksis henviser her imidlertid ikke bare til tradisjonelle arenaer for praksisopplæring som barnehager og klasserom, men like mye til nye lærings- og undervisningskontekster frembragt av digitalisering, kulturendring, fagutvikling og internasjonalisering. HiOA har videre ambisjoner om å være en nasjonalt ledende leverandør av forskningsbasert lærerutdanning av høy internasjonal kvalitet. Ambisjonen innebærer at det utvikles en institusjonell struktur med et gjennomgående studieløp fra første til tredje syklus. HiOAs ph.d-studium i utdanningsvitenskap for lærerutdanning vil være et viktig virkemiddel for å kvalitetssikre forskning og utviklingsarbeid og forskningsbasert undervisning og veiledning i dette utdanningsløpet.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift ^[1], samt de formelle kravene til søknaden slik dette fremkommer i våre søkerhåndbøker. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT en sakkyndig komite til å foreta faglig vurdering av søknaden.

Komiteemedlemmene må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og opp imot krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

Den faglige vurderingen inkluderer et institusjonsbesøk hvor følgende grupper intervjues; høgskolens ledelse, masterstudenter, ph.d-studenter/stipendiater, faglig ledelse, fagmiljøet, administrativ ledelse og eventuelt avtakere/arbeidsgivere. Det gjøres også en besiktigelse av infrastruktur. På bakgrunn av både den skriftlige dokumentasjonen og informasjon fremkommet under intervjuene skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

^[1] <http://www.lovdato.no/cgi-wif/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs styre fatter deretter vedtak.

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a. Reglement og styringsordning
- b. Klagenemnd
- c. Læringsmiljøutvalg
- d. Utdanningsplan
- e. Vitnemål og Diploma Supplement
- f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. NOKUT har vurdert at søknaden er fremstilt slik at den er tilfredsstillende for sakkyndig vurdering. Det omsøkte studiets ph.d.-forskrift samt regelverk og avtaler vurderes av de sakkyndige (se Faglig vurdering).

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer "Vi", er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Komiteens oppsummering

Komiteén anbefaler akkreditering av ph.d.- studiet Utdanningsvitenskap for lærerutdanning. Her noen oppsummerende og overordnede betraktninger angående komitéens vurderinger:

- **Vurdering av behovet for det omsøkte ph.d. - studium**

Den foreliggende søknaden vurderes å utgjøre et viktig innspill i de senere års stadig sterkere diskurs om det vitenskapelige i lærerutdanningen. Styringstekster, bl.a. Stortingsmelding nr. 11 (2008-2009), understreker forventningen om en styrket forskningsforankring. Denne forventning er også uttrykt i Lov om universiteter og høyskoler som sier at utdanningen skal være basert på det fremste innen forskning og at institusjonene skal både drive forskning, formidle forskning samt utbre forståelse for vitenskapens metoder og resultater. Betydningen av å vitenskapeliggjøre profesjonell lærervirksomhet understrekes, og at kommende lærere skal forberedes for profesjonell egenutvikling gjennom kjennskap til vitenskapelige metoder.

Søknaden vurderes også som et uttrykk for å ville imøtekomme behovet for å gjøre lærerutdanningsforskning til et stadig sterkere og mer velfungerende *forskningsområde* – et område hvor man trenger ikke bare sterk relevant forskning, men også institusjoner som kan utdanne mot og på ph.d. - nivå.

- **Vurdering av måten søknaden er konstituert**

Komiteén vurderer det slik at de elementer som konstituerer søknaden både bidrar til å uttrykke og til å gjøre at forskningsfeltet (inkludert *forskningsutdanningen* i feltet) fremstår som både omfattende og sterkt. Dette gjelder både de kunnskapsområdene som bidrar i oppbyggingen av søknaden (bl.a. de understøttende masterstudier) og også den forskning som allerede skjer ved de prioriterte FoU-områdene. Søknaden styrkes også gjennom den sammenheng som nevnes med forskerskolene NAFOL (Nasjonal forskerskole for lærerutdanning) og NATED (National Graduate School in Education), og som for eksempel vil kunne danne kritisk masse og gi mergevinst gjennom et stimulerende studiemiljø med forskerstuderter med spesiell oppmerksomhet mot lærerutdanning og også gjennom de ordninger som forskerskolene har med støtte til internasjonale opphold.

Søknaden er fundert med basis i den varierte forskerportefølje og forskerexpertise som HiOA allerede besitter, og som er godt dokumentert. Et sånt konstruksjonsprinsipp vurderes som forståelig og kan by på mange fordeler, men det har også sine krevende sider, bl.a. ved det å skulle føre og holde sammen ulike forskningsfelt, gjerne med sine spesifikke og kanskje langsiktige prioriteringsområder, og innordne disse under en generell problematikk som utdanningsvitenskap for lærerutdanning, dvs. ikke bare *utdanningsvitenskap*, men også *utdanningsvitenskap for lærerutdanning*.

Vurderingen har også implisert oppmerksomhet mot søknaden som tekstlig dokument. Selve søknadsteksten har fulgt de retningslinjer som er gitt av NOKUT, og innenfor den rammen er den holdt i en stram og informativ, men konsistent form. Man kunne nok ha ventet noe mer

konkretiseringer, spesifiseringer og også problematiseringer av visse begrep og formuleringer (for eksempel omkring selve betegnelsen ”utdanningsvitenskap”), men sammen med inntrykk fra øvrig tilsendt materiell og ikke minst fra samtale ved institusjonsbesøket, har komiteen fått diverse nødvendige avklaringer.

- **Vurdering av spesielle utfordringer for studiet**

I sin vurdering har kommisjonen også diskutert mulige tiltak til forbedringer av studiet, slik disse kan leses ut av tilsendte dokument og samtaler. Slike utfordringer er formulert utover i vurderingsdokumentet og også samlet i noen anbefalinger til forbedring ved slutten av det.

I det følgende fremkommer hvilke vurderinger som er gjort i forhold til NOKUTs tilsynsforskrift.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler.

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

For søknader i tredje syklus må det her også redegjøres for søkerinstitusjonens forskrift for ph.d.-studier, samt reglement og avtaleverk tilknyttet det omsøkte studiet. Denne vurderingen gjøres både av NOKUTs sekretariat, som påser at forholdene er dokumentert, og den sakkyndige komiteen som innholdsmessig vurderer høgskolens forskrift og reglement.

Vurdering

Høgskolen i Oslo og Akershus har tidligere akkrediterte ph.d.-studier, og høgskolens kvalitetssikringssystem er tidligere funnet tilfredsstillende. Den overordnede ph.d.-forskrift for Høgskolen i Oslo var vedlagt søknaden, da søknaden ble innsendt før fusjoneringen med Høgskolen i Akershus. Denne forskriften er gjennom tidligere akkrediteringsprosesser funnet å være tilfredsstillende. Denne inneholder regler om opptak, krav til avhandlingen, veiledning og kvalitetssikring, bedømmelse, kreering og vitnemål, samt klageadgang. Forskriften er fra 2005. Under institusjonsbesøket, ble det fremlagt Forskrift om overgangsregler for Høgskolen i Oslo og Akershus, som gjelder inntil ny ph.d.-forskrift vedtas for den fusjonerte høgskolen. Det er ikke vedlagt noe eget reglement og avtaleverk for doktorgradsutdanningen i Utdanningsvitenskap for lærerutdanningen, men studieplanen inneholder beskrivelse av utfyllende krav i forhold til den generelle ph.d.-forskriften.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

4.1.2 Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt

Aktuelle forskrifter

- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Aktuelle rammeplaner: - (Ikke aktuelt)

Aktuelle EU-direktiver: - (Ikke aktuelt)

Beskrivelse og vurdering

I Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 heter det:

”Ved akkreditering av et nytt doktorgradsstudium skal studiet ha et fagmiljø tilsvarende minst 8 årsverk med førstestillingskompetanse, hvorav minst 6 er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst 4 har professorkompetanse. Institusjonen må videre kunne dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å knytte minst 15 doktorgradsstudenter til studiet i løpet av fem år etter oppstart. Institusjonen må kunne sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 doktorgradsstudenter.”

I søknaden er det beskrevet at 10.75 årsverk med førstestillingskompetanse tilknyttet studiet, og fagmiljøet er nærmere omtalt under § 4.3.

Høgskolen beskriver at de på sikt vil rekruttere 24-32 studenter til det omsøkte studiet. Dette begrunnes med god tilgang på søkere, samt at høgskolen har mange stipendiatstillinger i tillegg til eksternt finansierte stipendiater. Nærmere omtale av studentrekruttering er omhandlet under § 4.1.3, Komiteen finner at HiOA har sannsynliggjort at kravet i forskriften er imøtekommet.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Beskrivelse

HiOA hadde ved årsskiftet 2010/2011 til sammen 10 masterstudier som en forventer kan sikre rekruttering til ph.d.- studiet. I tillegg nevnes en rekke tilsvarende masterprogrammer ved andre institusjoner i Norge og Norden, samt i andre deler av verden med et liknende potensial (Da forutsatt at programmet kan gjennomføres på engelsk).

Da rekruttering til det omsøkte ph.d. - studiet ble diskutert under institusjonsbesøket, ble det understreket at det forventes at uteksaminerte masterstudenter fra HiOA vil utgjøre et viktig bidrag. En regner med stabil og god søkning til det omsøkte studiet fra hele østlandsområdet i tiden fremover. I utgangspunktet har HiOA 40 stipendiatstillinger tildelt fra KD pluss mange eksternt finansierte stipendiatstillinger, til sammen ca 95 stipendiatstillinger totalt for høghskolen. I tillegg kommer søkere utenfra, samt kvotestudenter. HiOA mener derfor at kravet om å sannsynliggjøre minst 15 stipendiat er oppfylt.

Ledelsen er klar over at det kan oppstå et mulig konkurranseforhold til det tilsvarende ph.d.- studium ved Universitetet i Oslo (UiO), men redegjorde for ulikheter mellom de to studietilbudene – bl.a. at det omsøkte studiet er spesielt rettet mot lærerutdanning (og også profesjonsutdanning slik det er tydelig i fagemnene). Nåværende og tidligere forskning og fagmiljøets kompetanse underbygger dette. Argumentasjon om et nasjonalt behov for et ph.d.- studium med spesiell lærerutdanningsprofil ble fremført på en overbevisende måte både av faglig personale, ledelsen og av flere avtakere. Det ble også i denne sammenheng pekt på at en slik evt. konkurranse også kan være sunt, for videreutvikling og tydeliggjøring av profilen på ph.d.- studiet.

Vurdering

Komiteen mener HiOA har godtgjort et tilstrekkelig rekrutteringspotensiale. Dette bekreftes ytterligere ved at institusjonen i studieåret 2010/11 har 33 ph.d.- stipendiat, med prosjekter som er tematisk relevante for det foreslåtte studiet. Disse stipendiatene er innskrevet ved institusjoner som har rett til å tildele doktorgrad, i hovedsak ved UiO, men det synes klart at en viss fordeling av utdanningsansvaret i forhold til tilbud om doktorgradsutdanning innen utdanningsvitenskap er nødvendig. Bidrag til rekruttering og læringsmiljø sikres dessuten ved at alle ansatte som søker eksterne midler skal legge inn finansiering for stipendiat og postdoktorer i sine forskningsprosjekter, en ordning som har vist seg vellykket i tidligere søknader om forskningsfinansiering.

Et tilfredsstillende studiemiljø vil også være avhengig av en aktiv og velfungerende rekrutteringspolitikk overfor utenlandske studenter. Komiteen mener at institusjonen vil være i stand til å iverksette en slik politikk ved å jobbe videre med å legge til rette for engelskspråklighet i studiet.

Konklusjon

Ja, høghskolens redegjørelse er tilfredsstillende

- Institusjonen bør arbeide bevisst med å sikre at ph.d.- studiets lærerutdanningsprofil blir tydelig for eventuelle søkere, slik at ufruktbar konkurranse med eksisterende ph.d.- studier unngås.
- Det bør arbeides målrettet og proaktivt med å sikre at en del av ph.d.- stipendiatene blir rekruttert fra fremragende kvalifiserte kandidater fra utlandet, særlig (men ikke bare) fra de nordiske land.
- I tillegg bør det jobbes aktivt med å tiltrekke seg kvalifiserte kandidater fra praksisfeltet for å unngå at studiet mister sin profesjons- og praksisrettede profil. Her ses det som viktig at det jobbes med informasjon og kommunikasjon til lærere der profilen til denne utdanningen blir spesifisert og tydeliggjort.

4.1.4 Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene

(Ikke aktuelt for tredje syklus)

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

Dette punktet er ikke aktuelt, siden det ikke er tale om et felles doktorgradsstudium med andre institusjoner. Spørsmål vedrørende utenlandsopphold og deltakelse i ph.d.- kurs ved andre institusjoner omtales nærmere under pkt 4.2.4.

Konklusjon

Kriteriet er uaktuelt.

4.2 Plan for studiet

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

§ 4-2 Plan for studiet

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Beskrivelse

Det omsøkte navnet på studiet er *ph.d. i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning* (engelsk: *PhD - Programme in Educational Sciences for Teacher Education*). Navnet henter begrunnelse fra bl.a. det faktum at utdanningsvitenskap er blitt et etablert begrep som kan defineres som ”en bred samlingsbetegnelse for forskning og utdanning innen høyere utdanning rettet mot utdanning, undervisning, danning, oppdragelse og læring.” Det vises bl.a. til Sverige og den ”utbildningsvetenskapliga kärnan” (SOU, 2008). Søknaden diskuterer formuleringen ”utdanningsvitenskap for lærerutdanning” som utdanningsvitenskapelig forskning som kan relateres til og er relevant for lærerutdannings kunnskapsgrunnlag og handlingsberedskap. Preposisjonen ’for’ kan, sier søknaden, innebære både forskning som kan bidra til å styrke lærerutdanning som sådan så

vel som annen kritisk forskning, som kan ha betydning for forskningsbasing av lærerutdanning i bred forstand. Argumentasjonen omkring navnet og søknadens kjerne/fokus næres også ved at det vises til den kompetansen, forsknings- og utdanningsporteføljen på bachelor og masternivå som allerede finnes ved HiOA.

Søknaden diskuterer, posisjonerer og argumenterer for at lærerutdanningsforskning bør forstås, og forankres innenfor et bredere utdanningsvitenskapelig felt hvor flere kunnskapsområder forefinnes og bidrar. Søknaden henter også argumentasjon fra ulike styringstekster angående det forskningsbaserte grunnlaget for lærerutdanningen.

HiOA definerer sammenhengen i studiet med at *”studiet legger vekt på og bindes sammen av kontekstuelle, kommunikative, kulturelle og komparative perspektiver på tvers av utdanninger, forskningsprosjekter og forskningsfelt”*. Hva angår navnet ”utdanningsvitenskap for lærerutdanning”, argumenteres det med betydningen av kulturell og kommunikativ kompetanse, og det legges sterk vekt på begreper som språk, tekst, kontekst, diskurs, semiotikk og ”literacy”. Iflg. søknaden kan dette utgjøre selve forskningstemaet, inngå i teorigrunnet eller representere metodologiske utfordringer, og likeså ha en viktig rolle i utviklingen og designet av nye prosjekter.

Under institusjonsbesøket, ble preposisjonene ”for” og ”på” lærerutdanning diskutert med ledelsen som mente at HiOA allerede har en betydelig forskning på lærerutdanning og at det navn som er foreslått retter seg mot forskning som er relevant for lærerutdanningen i særlig grad. I dette studiet legges sterkt vekt på forskning fra ”innsiden”. Fakultet for lærerutdanning (LU- fakultet) er ikke sterkt på samme områder som Senter for Profesjonsstudier (SPS), derfor har de utviklet egen søknad med et noe annerledes fokus. Forskningsområdene for det omsøkte studiet er tenkt mer som profesjons- enn fagdisiplinbaserte, de er tverrvitenskapelige og de skal være relevante for praksis. Navnet representerer også i så måte en bevisst avgrensning av utdanningsvitenskap, og markerer et skille overfor mer disiplinbaserte universitetsstudier.

Vurdering

Man kan til en viss grad sette spørsmålstegn ved om det er en motsetning mellom profesjons- og fagdisiplinbaserte forskningsområder når det gjelder lærerprofesjonen, som på mange måter er basert på (skole)fag. Men det er ingen tvil om at ph.d.- studiet, slik det er beskrevet, på en velfundert måte dekker brede områder som er relevante for lærerutdanning, og muliggjør forskjellige vektninger av fagspesifikk art i de individuelle prosjektene, selv om dette er mindre tydelig i det kursprogrammet som er foreslått. Komiteen mener imidlertid at studieplanen sikrer tilstrekkelige muligheter, spesielt

gjennom valgfriheten i kursprogrammet og muligheten for internasjonalisering og/eller tilknytning til andre norske institusjoner.

Komiteen mener at HiOA må påse at fagdisiplinbaserte prosjekter, for eksempel rettet mot viktige skole- og lærerutdanningsdisipliner som IKT, naturfag og matematikk, blir gitt best mulige betingelser i ph.d.- studiet, om nødvendig ved å gi stipendiatene adgang til veiledning og kurs ved andre institusjoner i Norge og i andre land dersom HiOA selv ikke fullt ut kan tilby fullgode tilbud innenfor de valgte prosjektene.

Det bør videre jobbes med å spisse hva ”relevans for lærerutdanning” betyr og hvilke typer prosjekter dette inkluderer. Selv om dette kom tydeligere fram i løpet av institusjonsbesøket og det finnes en visjon og tanke bak dette navnet, så var formuleringene i selve søknaden noe mer uklare med tanke på hva slags forskning som ansees for relevant for lærerutdanning.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen

- a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.**

Forslaget til læringsutbyttebeskrivelse er som følger:

Kunnskap

Kandidaten

- *er i kunnskapsfronten og behersker relevant vitenskapsteori om metodologi innen utdanningsvitenskap for lærerutdanning*
- *har dyptgående teoretisk og empirisk innsikt i generelle utdanningsvitenskapelige problemstillinger som er relevant for lærerutdanning*
- *har omfattende kunnskap om og kan vurdere kritisk hovedtrekk i norsk og internasjonal forskning på ett av følgende forskningsfelt: komparativ fagdidaktisk forskning, internasjonal*

utdanning, flerkulturelle utdanningsstudier, lærerqualifisering i utdanning og yrke samt barnehageforskning

Ferdigheter

Kandidaten

- *kan fungere som selvstendig forsker og bidra til utvikling av ny kunnskap på høyt internasjonalt nivå innen fagfeltet*
- *kan gjøre vitenskapelige analyser av komplekse sammenhenger innen fagfeltet*
- *kan håndtere komplekse faglige spørsmål og problematisere forskningsfeltets kunnskapsgrunnlag*
- *kan gi faglig kompetente skriftlige og muntlige presentasjoner ved nasjonale og internasjonale konferanser*

Generell kompetanse

Kandidaten

- *kan identifisere behov for ny utdanningsvitenskapelig forskning som er relevant for lærerutdannings kunnskapsgrunnlag og handlingsberedskap*
- *kan formidle egen og andres forskning gjennom anerkjente nasjonale og internasjonale publiseringskanaler*
- *kan identifisere forskningsetiske utfordringer i egen og andres forskning på fagfeltet og utøve sin forskning med faglig integritet*

Beskrivelse

Søknaden følger den oppfordring som er gitt i malen om å forholde seg til og tilpasse beskrevet læringsutbytte i forhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. ”Både studieplanen og emneplanene er utformet i tråd med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk med separate beskrivelser av læringsutbytte for kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse” (s.16).

Under institusjonsbesøket, ble det understreket at det samlede læringsutbyttet først endelig kan vurderes i sammenheng med gjennomføring av disputas, og at store deler av læringsutbyttebeskrivelsene forventes derved å bli ervervet gjennom forskningsaktiviteter.

Vurdering

Vi ser det som positivt at søknaden diskuterer den indre sammenhengen det er mellom de tre kunnskapskategoriene som kvalifikasjonsrammeverket skisserer: kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Det spesifiseres også hvilket læringsutbytte som forventes knyttet til studiets fire hovedkomponenter: opplæringsdelens to fellesemner, opplæringsdelens fordypningsemne og forskningsdelene.

Komiteen mener likevel at det bør jobbes aktivt med å stimulere og strukturere stipendiatenes forskningsarbeid (ved å stimulere til konferanser og workshops osv.) for å sikre at alle læringsutbyttebeskrivelsene blir oppnådd innen fullføring av studiet. Det gjenstår også litt arbeid med å tydeliggjøre rollen av tverrfaglighet i læringsutbyttebeskrivelsene siden dette er såpass sentralt i selve studiet.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Beskrivelse

Studiet begrunnes i behov for forskningskompetanse ved en i sterkere grad forskningsbasert lærerutdanning. Det presiseres dog at selv om lærerutdanning vil være en sentral mottaker av kandidater fra det omsøkte studiet, så er det forskningsaspektet som vektlegges som mest relevant kompetanse.

Under NOKUTs besøk ble det av flere understreket at en sentral begrunnelse for studiet er opprettholdelse og styrking av forskningskompetansen ved og for lærerutdanninger.

HiOAs ledelse viste til en forventet stor økning i antall mastergradsutdanninger de kommende årene. Disse mastergradsutdanningene vil i sin tur ha behov for forskningskompetente lærerkrefter. Hvis/når lærerutdanningen blir 5-årig med master de to siste årene, blir det viktig både med kvalifisert personale for undervisning og veiledning på mastergradsnivå, samt mulighet for kvalifiserte mastergradskandidater til å gå videre til ph.d.- studier.

Under institusjonsbesøket ble det fremhevet at NOKUT har tidligere, i nasjonal sammenheng, eksempelvis pekt på behovet for økt forskningskompetanse i førskolelærerutdanningen. Et lokalt behov for rekruttering og kompetanseheving for den akademiske staben ved HiOA ble også i denne sammenheng nevnt. Representanter for HiOA hevdet dessuten, med henvisning til de nordiske land, at det er behov for økt kompetanse i skolen. Eksempelvis ansettes i dag lærere med dr. grad i skolen i Finland og i Sverige finnes det ansatte med licenciat grad i skolen. Også her til lands etterspørres større kompetanse blant lærere i den obligatoriske skolen, da særlig i videregående skole også med elementær forskerkompetanse. Profesjonsrettet kompetanse trengs også i administrasjonen.

Avtakere/fremtidige arbeidsgivere ble også intervjuet under institusjonsbesøket (representanter for NOVA, Fylkesmannen i Oslo/Akershus, NRLU, NAFOL, SPS, PUS). Disse signaliserte et klart behov for kandidater med den aktuelle kompetanse som ph.d. - studiet vil kunne gi. Hva angår relevans for arbeidsliv ble det fra flere grupper annonsert forventning om at praksisfeltet kommer med innspill. Samtidig ble også behovet for å lage møteplasser hvor praksisfeltet kan komme med innspill, understreket. Slike møteplasser kunne for eksempel være seminarer hvor master-, ph.d.- miljøet og aktører fra praksisfeltet kunne samles om/i prosjekter og sammen søke midler.

Det ble også vist til at HiOA er oppmerksom på viktigheten av ekstern representasjon i sine styre og utvalg, noe som er med på å styrke perspektivet om at doktorgradsutdanningen har relevans for arbeidslivet.

Vurdering

Komiteen mener det er positivt at HiOA ser ph.d.- studiet i en større nasjonal sammenheng. Mange lærerutdanningsinstitusjoner annonserer et særlig behov for forskere med sterke metodekompetanser. Komiteen vurderer det slik at HiOA er oppmerksom på behovet for en kontinuerlig og stadig sterkere involvering av lærerprofesjonens utøvere og institusjoner. Dette vises gjennom arbeidet med å sikre relevans og forankring av konkrete ph.d.-prosjekter opp imot dette behovet.

Komiteen vil på den annen side uttrykke forundring over at HiOA ikke i større grad har involvert verken lærere, øvrige lærerutdanningsinstitusjoner eller stipendiater i utarbeidelse og presentasjon av søknaden. Komiteen vil likevel anerkjenne institusjonens omfattende virksomhet innenfor lærerutdanning og forskning tilknyttet denne, kjennskap til profesjonsfeltet og utviklingen av et omfattende nettverk innen dette fagfeltet.

Komiteen er av den oppfatning at studiet har god relevans for arbeidslivet, og at det er behov for den kompetansen studiet gir.

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier er tydelig.

- HiOA bør ikke begrense seg til å bruke ph.d. - studiet til kun å rekruttere innenfor egen institusjon, da det kan stenge for inspirasjon og nytenkning utenfra.
- Det bør opprettes forpliktende og bredt anlagte partnerskapsavtaler med andre lærerutdanningsinstitusjoner i Norge. Disse kan aktiveres i forbindelse med formulering av overordnede temaer og interessefelt for ph.d.- prosjekter.
- Metodeaspektet bør tydeliggjøres sterkere i studiet for å sikre at kandidatene får bred forskerkompetanse slik at det styrker arbeidslivsrelevansen.
- Det bør skapes gode rutiner for å informere stipendiater om mulighetene for ansettelse ved andre institusjoner etter fullført ph.d.- studium.
- I utviklingen av møteplasser bør det klargjøres mer tydelig hvilken rolle disse møteplassene skal ha, hvordan samarbeidet med praksisfeltet skal struktureres, og hvilken rolle praksisfeltet har både i forskningsdelen og i utdanningen av ph.d.- stipendiater.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Beskrivelse fra søknaden

Søknaden presiserer at det er utbyttet som både skapes gjennom de obligatoriske emnene og fordypningsemnene, gjennom avhandlingsarbeidet og gjennom presentering og publiseringen av forskningen (enten den er monografi- eller artikkelbasert) som skal tilfredsstillere det læringsutbyttet som er skissert i planen. Det er altså på bakgrunn av den samlede forskningsprosessen, teoretisk og praktisk, at en først og fremst kan forvente dette læringsutbyttet. Det er lagt vekt på at læringsutbyttebeskrivelser i de enkelte fordypningsemnene på den ene side er tilstrekkelig like for å skape et visst felles vurderingsgrunnlag på tvers av emner, og på den annen side at de er spesifikke nok til å kunne få frem emnets egenart og utfordringer.

Under institusjonsbesøket ble det understreket at det profesjonsrettede og praksisorienterte først og fremst kommer til syne i fordypningsemnene *komparativ didaktisk forskning, internasjonal utdanning, flerkulturelle utdanningsstudier, lærerqualifisering i utdanning og yrke og barnehageforskning*. Studentene skal velge ett av fordypningsemnene. Studiets egenart er tverrvitenskapelig, og det vil bli lagt vekt på dette i FoU-arbeidet som utføres. Det skal videre legges vekt på forskning i samarbeid med praksisfeltet, og også på hvordan lærerutdanningen kan gjøres bedre fra innsiden. Slik utvikles ny kunnskap og plassering i forskningsfronten. HiOA ser at dette kunne vært mer framhevet i søknaden og at det gjelder både mastergradsutsanningene og prioriterte FoU-samarbeidsområder. For øvrig understrekes det at relevant forskning skal formidles til studentene fortløpende underveis i studiet.

Selv om HiOA kan vise til sterke forskningsfelt som grunnlaget for studiet, vil høgskolen i tiden som kommer bruke ressurser på å styrke andre områder med tanke på å innlemme dem i doktorgradsstudiet på en slik måte at studiet ivaretar både dybde og bredde.

Vurdering

Utdanningsvitenskap er et bredt forskningsområde. Ph.d.- studier innen dette forskningsområdet må derfor gi en fordypning i generelle utdanningsvitenskapelige områder som vil være felles kunnskapsbase for alle stipendiatene uansett fag. I tillegg vil ph.d.- kandidaten gis anledning til å forske innenfor eget fagfelt. Den utdanningsvitenskapelige fordypningen ligger i det obligatoriske emnet, men ph.d.- kandidaten vil ha en videre fordypning fremfor alt gjennom eget forskningsprosjekt. Det er dessuten mulighet for øvrige dybdestudier gjennom de valgfrie emnene. Kombinasjonen av det generelle og det fagmessige blir derfor unik, og det er vanskelig å få et slikt tilbud andre steder enn ved et fakultet som selv gir lærerutdanning. I denne sammenhengen blir det også viktig å jobbe videre med å tydeliggjøre tilknytningen mellom de obligatoriske emnene (særsilt da kunnskapsteori for

lærerutdanning) og fordypningsemnene.. Dette betinger et konstruktivt samarbeid, et samarbeid vi mener er et ansvar for ph.d.- studiets ledelse.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Beskrivelse

I hovedsak lister søknaden opp tradisjonelle undervisningsformer som forelesning og seminar, samt veiledning tilknyttet arbeidet med avhandlingen. I alle de tre emnene studentene må ta som del av studiet kreves det en seminarpresentasjon og innlevering av skriftlige arbeider (hhv. essay og fagartikkel). Forskningsdelen inneholder en midtveisevaluering som gir mulighet for å fange opp, formulere og eventuelt korrigere studentens læringsprosess.

Det legges vekt på fleksibilitet i studiet. Inntil 15 av 30 studiepoeng i opplæringsdelen kan tas ved andre ph.d. - studier ved HiOA, eller ved andre institusjoner.

I bestrebelse på å skape et omfattende og bredt studiemiljø vil forskerskolene NAFOL og NATED kunne tilby kritisk masse som mergevinst.

I intervjuet med komiteen understreket ph.d. - studentene betydningen av å delta i forskergrupper og forskerfellesskap generelt, bl.a. med jevnlig presentasjoner på konferanser. Deltakelse i forskerskolene NATED og NAFOL ble fremhevet som viktige i denne sammenheng.

Ledelsen understreket at studiet utfyller en nasjonal oppgave og dermed ønsker å være et tilbud til studenter fra hele landet. Stipendiatene vil kunne bo på sitt hjemsted store deler av studiet, unntatt i forbindelse med gjennomføring av de obligatoriske emnene som hovedsakelig legges til første semester. Forutsetningen for dette er da at det finnes et kvalifisert forskerkollegium på hjemmeinstitusjonen, og at det er lagt til rette for at stipendiaten kan gjøre sitt forskningsarbeid der.

Vurdering

Komiteen vurderer det slik at institusjonen har et kompetent fagmiljø med faglig utviklingspotensial for videreutvikling av kurs- og veiledningspraksis. Komiteen vil imidlertid påpeke at samarbeid med læringsutdanningsinstitusjoner og andre lignende programmer i Norge (bl.a. NAFOL og NATED), og i utlandet (gjennom delt veiledning, eksterne ph.d.- kurs etc.) bør følges opp konkret og målrettet, og det bør avklares hvilken rolle HiOA bør ta, selv om komiteen også her vurderer det slik at institusjonen og studieprogrammet inneholder tilstrekkelige ressurser og potensial til å oppfylle kravet.

Det bør videre avklares hvordan kursene og aktivitetene der kan både bidra og begrense kandidatens muligheter for spesifisert faglig fordypning.

De mer tradisjonelle undervisningsformene som er beskrevet under studiet er etter komiteens vurdering egnet til å oppnå det læringsutbyttet som er beskrevet i planen, men komiteen vurderer det slik at andre undervisningsformer som ikke er beskrevet også vil kunne være egnet til å oppnå det beskrevne læringsutbyttet.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

- I studiet bør det eksperimenteres med forskjellige arbeids- og undervisningsformer, bl.a. IKT-baserte, som kan understøtte læring i nettverk.
- Komiteen anbefaler at veiledere og stipendiater helt fra begynnelsen av vurderer om en artikkelbasert avhandling kan utgjøre en egnet ramme for arbeidet, da en slik ramme erfaringsmessig ofte gir en bedre rytme og fremdrift i arbeidet, der delprosjekter avsluttes og publiseres underveis i studiet. Det siste er i økende grad avgjørende for en eventuell videre forskerkarriere.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Beskrivelse

Evaluering av læringsutbyttet vil i hovedsak skje gjennom skriftlige arbeider. I løpet av opplæringsdelen skal studentene skrive i alt to essay og en fagartikkel. Disse arbeider vurderes og godkjennes av emneansvarlig og en vitenskapelig tilsatt tilknyttet ph.d.- studiet, og hvor læringsutbyttebeskrivelsene benyttes som kriterier for vurderingene. Studiet stiller også krav om muntlige seminarpresentasjoner og mer gjennomarbeidede fremlegg på forskningskonferanser. Alle skriftlige arbeider vurderes opp mot krav til akademisk skriving.

Halvveis i studiet gjennomføres en obligatorisk 4-timers midtveiseevaluering av arbeidet med avhandlingen hvor studenten presenterer og blir evaluert på fremdriften i eget prosjekt. Evalueringen utføres av et panel bestående av en ekstern forsker, veilederne, en stipendiat og fagansvarlig for studiet. Vedkommende stipendiat vil under midtveiseevalueringen også få anledning til å ta opp forhold av betydning for videre veiledning og fremdrift.

Både student og veileder pålegges hvert år å levere en fremdriftsrapport for å sikre kvalitet og gjennomstrømming. Denne rapporten er med på å utgjøre grunnlaget for vurdering av progresjon i eget forskningsarbeid og gjennomføring av emner. Under institusjonsbesøket ble det presisert at selv om evaluering av fremlagte skriftlige og muntlige presentasjoner og arbeider skjer underveis i studiet, så er vurderingen av avhandlingen/disputasen den viktigste vurderingsformen, og det er her det endelige læringsutbyttet kan vurderes som oppnådd eller ei.

Vurdering

Komiteen mener at de evalueringsformer hvor det legges vekt på vurdering i relasjon til både prosess og produkt, bidrar til å sikre både gjennomstrømming og kvalitet, og vil fungere godt til å vurdere og sikre at læringsutbyttet oppnås slik det er beskrevet både hva angår kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Konklusjon

Ja, eksamensordninger og andre vurderingsformer er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart

Beskrivelse

Søknaden viser frem sterk forskningsaktivitet ved institusjonen som er relatert til studiets nivå, omfang og egenart. Toppkompetanse som inngår i kompetansegrunnlaget for det omsøkte ph.d.- studium er i vesentlig grad knyttet til professorene som underviser ved de aktuelle masterstudiene som konstituerer feltet: barnehagepedagogikk, International Master in Early Childhood Education and Care, grunnskoleidaktikk, IKT-støttet læring og flerkulturell og internasjonal utdanning. Søknaden hevder at HiOA har om lag 20 helt eller delvis eksternt finansierte forskningsprosjekter i utdanningsvitenskap generelt som viser faglig bredde og forskning på høyt internasjonalt nivå. Innretningen for de prioriterte FoU-områdene, de større prosjektene og masterstudiene kan altså sies samlet å bidra til den omfattende aktiviteten. Faglig tilsatte ved LUI har god kontakt både med fagmiljøer som er sentrale i forhold til programmets tyngdepunkter og med felt som representerer andre akademiske tradisjoner og fagområder.

Under institusjonsbesøket ble det fremhevet at HiOA bevisst har tatt utgangspunkt i de områdene de vet at de er sterke på. Samtidig er også institusjonen oppmerksom på nødvendigheten av fortløpende utvikling og etablering av nye styrkeområder med relevans for ph.d.- studiet.

Vurdering

Kommisjonen vurderer koblingen til utdanningsforskning som omfattende og stødig. Imidlertid, og særlig med tanke på at utdanningsvitenskap og utdanningsforskning står så sentralt i det omsøkte studiet, så gjøres det lite rede for problematikker og ambisjoner knyttet til metaforskning på forskningsfeltets metoder og gjenstander. Det samme gjelder i forhold til visse relevante fagområder (for eksempel enkelte skolefags didaktikk og kvantitativ utdanningsforskning) som er svakt representert i miljøet. De sentrale faglige styrkeposisjonene vurderes likevel som tilstrekkelige for å understøtte en rekke beskrevne og relevante temaer i det forskningsfeltet som ph.d.- studiet plasserer seg i.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

- Studiet bør ha mer fokus mot utdannings- og undervisningsnære forskningsmetoder, og mot en styrking av fagdidaktiske områder som pr. i dag er svakt eller slett ikke dekket av fagmiljøet, f. eks. naturfagdidaktikk.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Beskrivelse

HiOA ønsker å stimulere ph.d.- stipendiater til opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon som del av studiet, og gir derfor reisestipend til dette. Det foreligger ved institusjonen også en rekke avtaler/intensjonsavtaler som regulerer virksomheter, og søknaden opplyser om at arbeid med å utvikle avtaler også for ph.d.- studiet vil bli intensivert. De faglig ansatte i studiets primærgruppe har et omfattende kontaktnett og variert internasjonal erfaring på de aktuelle områdene for studiet. HiOA er også koordinerende organ for Erasmus Mundus-samarbeidet angående felles mastergrader.

Søknaden fremhever NAFOL og NATED som fordelaktige samarbeidsinstitusjoner. Begge bidrar med utenlandsstøtte til de av stipendiatene som er tilknyttet disse forskerskolene. På søknadstidspunktet foreligger det for eksempel en avtale med NAFOL om opptak av inntil tre stipendiater på området fagdidaktikk og hvor NAFOL har satt av midler til lengre utenlandsopphold.

Generelt er høgskolen bevisst på at internasjonale opphold bør være en obligatorisk del av ph.d.- studiet. Det påpekes samtidig at opphold i utlandet ikke nødvendigvis må innbefatte lange geografiske avstander. Det fins for eksempel mange gode nordiske forskningsmiljøer som kan danne ramme om verdifulle miljøskifter og nettverksdannelser for stipendiatene.

Ledelsen innrømmer at de gjerne skulle hatt mer effektive ordninger for dette, og har på fakultetsnivå nylig ansatt en seniorrådgiver som skal jobbe med internasjonalisering. Det tilkjenngis at det i dag foreligger mange individuelle avtaler, men at det ikke er en overordnet plan for disse.

Der eksisterer en del ordninger og rutiner med potensial for å stimulere internasjonal utveksling, bl.a. blir nye studenter spurt om hvordan de forholder seg til utenlandsopphold når de blir intervjuet; der er krav om presentasjon av paper på internasjonale konferanser; det er lagt til rette for bruk av utenlandske forelesere og godkjenning av essay under opphold i utlandet; der eksisterer ordning med tidskonto der man kan spare opp forskningstid og reise ut; stipendiatstillinger vil i stor grad legges opp til eksternt finansierte prosjekter (der *må* man ha med internasjonale samarbeidsprosjekter).

Vurdering

Kommisjonen ser behov for ytterligere støttestrukturer for å stimulere utenlandsopphold. Veiledernes internasjonale kontakter bør utnyttes til å sikre at utenlandsopphold blir en naturlig, evt. helt nødvendig del av et ph.d.- studium, og at slike opphold får en reell og substansiell funksjon i forskerutdannelsen.

Det administrative støtteapparatet bør forholde seg brukerorientert (for eksempel gjennomføre behovsanalyser) til ph.d.- studentenes problemer knyttet til forskeropphold i utlandet, som utgangspunkt for støtte til slike opphold.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

- Veiledere bør også få støtte til forskningsopphold, og institusjonens ledelse bør ta initiativ som sikrer forskeropphold i utlandet.
- Det bør også jobbes aktivt med å få inn flere gjesteforskere til høgskolen for å sikre internasjonalt miljø for stipendiater hjemme.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Beskrivelse

Søknaden gjør godt rede for kompetansen til det fagmiljøet som vil være knyttet til studiet. Det dokumenteres at fagmiljøet har god (også internasjonal) erfaring med forskning og undervisning i det omsøkte ph.d.- studiets strategiske områder, både hva angår vitenskapsteori/etikk, forskningsmetoder, veiledning og opposisjon, og hva angår de mer faglige fordypningsområder. Det redegjøres også for samarbeidsordninger med blant andre Senter for profesjonsstudier (SPS), som kan styrke fagmiljøets kompetanse for eksempel innenfor kvantitative metoder.

Det opplyses også i søknaden om at det skal utlyses et professorat (hel stilling) og hvor den tilsatte skal ha fagadministrativt ansvar for drift og for videreutvikling av studiet. Videre redegjøres det for sekundærgruppens relevante kompetanse til å undervise og veilede innenfor ph.d.- studiet, og også for kompetanse innenfor estetiske fagområder om det skulle bli aktuelt.

Fagmiljøet er opptatt av ph.d.- studiet som både sprunget ut av og som betydningsfull i sammenheng med profesjonsidentitet. Mastergradsstudiene er bygd opp over tid, og mye av forskningen er tverrvitenskapelig.

Fagmiljøet tilknyttet studiene er betydelig på en del sentrale områder, der det dessuten er potensiale til å styrke synergien i de sterke forskergruppene. For ytterligere styrking av fagmiljøet tilknyttet studiet vil det planlegges karriereutvikling for egne fast ansatte i undervisningsstillinger, i tillegg til at det tilsettes flere professor II. Tilsetting av fler professor II er særlig viktig i forhold til det å skape internasjonale fagmiljø, og i forhold til å styrke sentrale fagområder med relevans for lærerutdanning som for tiden står mindre sterkt. Det mangler for eksempel noe kompetanse blant fast tilsatte på kvantitativ metode.

Vurdering

Fagmiljøets styrkepunkter fremgår klart av så vel CV-er, som publikasjonsdata. Minst fem av professorene i den faglige kjernegruppen er internasjonalt ledende forskere med omfattende

publikasjoner i internasjonale tidsskrifter og med et sterkt og virksomt internasjonalt nettverk osv. Minst fem av de øvrige har potensiale til å bygge opp en lignende posisjon. Samlet kan dette anses som fullt ut tilstrekkelig for å understøtte det anslåtte volumet i ph.d.- studiet. Kommisjonen vurderer som positivt at det er en del av de faglig ansatte som har dr. grad fra utlandet.

Ettersom personalet samlet sett har en relativt høy gjennomsnittsalder, vurderer komiteen det slik at institusjonen bør lage en rekrutteringsplan som årlig forteller på hvilket nivå og på hvilke fagområder man planlegger å rekruttere for å sikre opprettholdelsen av et stabilt fagmiljø. Dette er også viktig av hensyn til juniorforskernes karriereplanlegging. Samtidig bør man arbeide aktivt for å rekruttere internasjonale talenter på strategisk utvalgte områder.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske arbeidet som utføres.

- Det bør utvikles plan for rekruttering av strategisk vitenskapelig ansatte.
- En bør arbeide videre med en bedre og sterkere kobling mellom utdanning og vitenskap – bl.a. gjennom inkludering av ph.d. - stipendiater i relevante forskergrupper - og i spesiell grad gjennom et sterkere kvantitativt tilbud, og gjennom dekning av alle skolefags didaktikker.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklener gjelder i tillegg:

De syklusene som ikke er aktuelle for denne rapporten, markeres i svakt grått

- a. For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse*
- b. For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.*

- c. For tredje syklus, ph.d., skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer, de øvrige skal ha førsteamanuensiskompetanse.
- d. For tredje syklus, kunstnerisk stipendprogram, skal minst 50 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer/dosenter, de øvrige skal ha førstestillingskompetanse.

Beskrivelse

Det planlagte bidraget tilsvarer 10.75 årsverk. Primærgruppen utgjøres av 10 professorer, 1 professor II og 8 førsteamanuenser. Med unntak av en professor (i 80 % stilling) og en professor II (i 20 % stilling) er alle i primærgruppen tilsatt i hel, fast stilling. Alle professorer og førsteamanuenser underviser ved LUIs masterstudier, og gjennomgående vil professorene stå for mellom 60 og 70 prosent av undervisningen. Komiteen opplever at det ble ytterligere bekreftet under institusjonsbesøket at det står et solid fagmiljø bak denne søknaden.

Vurdering

Søknad og institusjonsbesøk bekrefter at det omtalte kriteriet er oppfylt.

Konklusjon

Ja, alle kravene i dette punktet er oppfylt.

Tabell 1 Publikasjonspoeng totalt og andel publikasjonspoeng på nivå 2 (2007-2010)¹

Institusjon	2007	2007	2008	2008	2009	2009	2010	2010
	Publikasjonspoeng	Nivå 2	Publikasjonspoeng	Nivå 2	Publikasjonspoeng	Nivå 2	Publikasjonspoeng	Nivå 2
Universiteter:	8 331,5	21,80 %	9 342,0	22,70 %	10 019	21,90 %	10 378	21,60 %
Statlige høyskoler totalt:	1 432,0	11,20 %	1 334,2	11,40 %	1 684,6	10,60 %	1 678,3	10,50 %
Høgskolen i Akershus	16,4	6,50 %	15,7	9,90 %	28,2	18,70 %	32,4	24,40 %
Høgskolen i Oslo	204,0	14,30 %	293,7	16,10 %	362,5	11,30 %	315,8	14,00 %

Tabell 2 Publikasjonspoeng per faglig tilsatt (2007-2010)²

Institusjon	2007	2008	2009	2010
Universiteter	0,86	0,88	0,92	0,94
Statlige høyskoler	0,25	0,25	0,32	0,32
Høgskolen i Akershus	0,10	0,09	0,16	0,18
Høgskolen i Oslo	0,29	0,40	0,49	0,40

Etter fusjonen med HiAk, er et nytt fakultet med ressurser fra begge institusjonene etablert, noe som ikke (ennå) gjenspeiler seg i tallene fra DBH, som dermed bare gir en indikasjon på situasjonen i det nye, sammenslåtte fakultetet. I 2010 hadde HiAks Avd for yrkesfaglærerutdanning 68 og HiOs Avdeling for lærerutdanning og internasjonale studier 213 faglige årsverk. Da søknaden er sendt fra HiO, og fagmiljøet fra tidligere HiO utgjør den største andelen av det nye fakultet, målt ved faglige årsverk, er begge avdelingene inkludert i tabellen.

¹ Kilde: Database for statistikk og høgre utdanning (DBH)

² Kilde: Database for statistikk og høgre utdanning (DBH)

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklener gjelder i tillegg:

- a. For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b. For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.
- c. For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Beskrivelse

Søknaden (med vedlegg) dokumenterer en god økning i antallet publikasjoner de senere år, også hva angår internasjonal publisering. Den store tematiske variasjonen oppfattes som en styrke.

Publiseringen til de faglig ansatte som skal undervise og veilede i ph.d.- studiet karakteriseres som omfattende. Dette gjelder også for sekundærgruppens vedkommende. Det gis eksempler (også i søknadens pkt 3, s.22-27) på konkrete prosjekter knyttet til de prioriterte FOU-samarbeidsområdene: fagdidaktikk i skole, barnehage og lærerutdanning, utviklingsforskning og internasjonal utdanningsforskning, oppvekst, mangfold og inkludering, skoleforskning og barnehageforskning. Komiteen har fått forelagt statistikk utarbeidet fra DBH med gjennomsnittstall for universiteter, statlige høyskoler, Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus, både mht. volum av publikasjonspoeng, andel nivå 2 og publikasjonspoeng per faglig tilsatt (Tabell 1 og 2).

Det faglige personale understreket under institusjonsbesøket både at forskningen er rettet mot områder som er sentrale for lærerutdanning og profesjon, og at forskningen i høy grad er tverrfaglig og betoner det internasjonale og flerkulturelle felt. Styrkeposisjonen i førskolefeltet fremheves også. Samtidig erkjennes at det er behov for å styrke det samlede fagmiljøets ressurser i forhold til kvantitative metoder og utdanningsvitenskapenes historiske dimensjon. Det ble også opplyst om rekruttering av en professor II innenfor matematikdidaktikk.

Vurdering

Fagmiljøet driver en omfattende og relevant forskningsvirksomhet på høyt internasjonalt nivå. En er dessuten oppmerksom på utfordringer i forhold til internasjonalisering og faglig bredde.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet ved HiOA publiserer på høyt internasjonalt nivå med tilstrekkelig faglig bredde.

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Beskrivelse

I søknadens vedlegg 21 gis en detaljert oversikt over nettverkstilknytning (nasjonalt og internasjonalt) til professorer og dosenter. Det hevdes at de sentrale professorene i det omsøkte ph.d.- studiet i snitt er med i 4 internasjonale nettverk. Vedlagt søknaden er også samarbeidsavtaler, og det opplyses at det for tiden arbeides med avtaler med studiesteder i utlandet som har spesiell relevans for studentene i det omsøkte ph.d.- studiet.

Det gis eksempel på nettverks- og prosjektsamarbeid på nasjonalt (Teaching Better Mathematics), nordisk/internasjonalt (NPFAI og Nordic Network for Multicultural Educational Research) og øvrig internasjonalt nivå. Det nevnes også eksempler på at LUI selv har etablert nye referee - baserte internasjonale tidsskrifter (Reconceptualizing Educational Research Methodology og Nordisk Barnehageforskning).

Samtalene under institusjonsbesøket understreket professorenes kontaktnett som viktig. En stor del av forskerne for øvrig har et sterkt internasjonalt nettverk, og flere har internasjonal bakgrunn med ph.d.- grad fra utlandet.

HiOA er oppmerksom på at den enkelte ph.d.- student skal bringes i samspill med internasjonale forskningsmiljøer og kapasiteter av spesifikk relevans for vedkommendes prosjekt.

Vurdering

Det vedlagte materialet viser god aktivitet hva angår nettverk og samarbeid, nasjonalt så vel som internasjonalt. Det er potensial til å utvikle videre en sterkere internasjonal dimensjon i ph.d.- prosjektene, både gjennom de ansattes egne nettverk og gjennom en styrking av disse.

Hva angår mer nasjonal plassering og funksjon mener komiteen for øvrig at det kan spores en tendens til noe HiOA - intern tenkning og funksjon. Derfor er det positivt, som også ble uttrykt under

samtalene, at man ser ph.d. - utdanningen i et større nasjonalt perspektiv, bl.a ved å orientere seg mot ordninger som gjør det mulig også for stipendiater fra andre nasjonale miljøer å kunne knytte seg til studiet og samtidig ha sin arbeidsplikt på sitt hjemsted hvor de har sin stipendiatstilling.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

- Høgskolen bør i sterkere grad bruke SIU (Senter for Internasjonalisering av utdanning)/NORAD, for eksempel såkornmidler (som bl.a. lyses ut våren 2012)
- En bør overveie å bruke ”sabbatical”- ordning for forskningsopphold i utlandet.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Vurdering: (Ikke relevant)

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.4.1 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotektenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Beskrivelse

I organiseringen av ph.d.- studiet legges det stor vekt på at dette er forankret i etablerte fagmiljøer ved avdelinger eller sentre, samtidig som studiene har et felles doktorgradsutvalg. Høgskolen garanterer ph.d.- studentene egnet arbeidsplass og utstyr, tilgang til datatjenester og telefoni, bibliotektenester m.v. og vil i den grad slike ressurser ikke uten videre er tilgjengelige, sette av nødvendige midler.

Avdelingsadministrasjonen (57 ansatte) inkluderer en førsteamanuensis som FoU-rådgiver. Den planlagt tilsatte professor med faglig-administrativt ansvar vil samarbeide nært med denne.

Læringscenteret ved HiOA (50 tilsatte) forventes å ha en strategisk viktig funksjon for ph.d.- studentene. Studentene vil bli tilbudt veiledning i informasjonsinnhenting, de vil få egen navngitt kontaktbibliotekar og tilbud om individuell samtale med bibliotekar omkring problemstillinger knyttet til den enkelte ph.d. - students forskningstema. Biblioteket har en rekke digitale ressurser (Bibsys, ERIC, ISI Web of Science etc.) og dette tilbudet vil bli utvidet og tilpasset ph.d.- studentenes behov.

Biblioteket deltar i nasjonale biblioteknett som har ordninger som sikrer rask og kostnadseffektiv tilgang til kilder og informasjon som ikke fins i egne samlinger.

Selv om HiOA mener at slike støttetjenester er gode og tilstrekkelige ved HiOA, uttrykkes det at det at det vil bli tatt høyde for investeringer i forhold til evt. økt etterspørsel etter nye aktuelle digitale og trykte medier.

Administrasjonen er klar over at det må påregnes økte investeringer og en stram styring av ressursbruken med sikte på å dekke sentrale behov i forbindelse med ph.d.- studiet. Den har derfor påbegynt et analyseringsarbeid av hvilke spesielle kompetanser som trengs i forhold til dette ph.d.- studiet. Det må også arbeides med grenseoppganger mellom administrasjon og FoU-administrasjon, slik at arbeidet med støttefunksjoner og infrastruktur blir så smidig som mulig.

Det vil bli lagt stor vekt på bedret koordinering av internasjonal virksomhet (jfr 4.2.4). Et internasjonalt utvalg ved fakultetet som skal samarbeide med det sentrale internasjonale kontoret, vil bli opprettet. I dette arbeidet er man opptatt av at saksbehandlerne må ha god kontakt med instituttene.

Ledelsen ønsker seg færre, men gode internasjonale avtaler. Den vil også styrke forskningsadministrasjonen, blant annet med tanke på EU-søknader og høgskolens funksjon i prosjekter hva angår EU-koordinering. Det vil bli tilsatt en ny FoU-administrator i tillegg til den som allerede er der, og det vil bli lagt vekt på å hjelpe personalet med søknadsskriving inn mot NFR og lignende. En vil bruke EU-mobilitetsmidler til å hente inn gjesteforskere.

I samtalene ble også ph.d.- studiets bidrag i nasjonal rekrutteringsstrategi til høyere akademisk kompetanse og nivå, understreket. En ser det som viktig med lokal veiledning og tilpassing slik at eksterne studiedeltakere kan ha et godt lokalt studiemiljø.

Forskningen skal være praksisforankret. HiOA vil arbeide frem ordninger som gjør det mulig å ta praksiser inn i studentenes studiehverdag. Det vil også bygges opp et apparat som skal hjelpe stipendiatene for eksempel ved stopp i studiene, og det er lagt inn ekstra veiledningsressurser for dem som ikke blir ferdige på normert tid.

Hva angår lokaliteter gjøres det klart at det vil bli bedre plass for stipendiatene når HiOA neste år flytter inn i et nytt bygg på campus. Hver stipendiat vil også få 20.000 kr til dekning av driftsutgifter, i tillegg til standard kontor og kontorutstyr, PC etc.

Vurdering

Høgskolen viste under samtalene gjennomgående en offensiv og løsningsorientert holdning til utfordringene ved igangsetting av et nytt ph.d. - studium. Generelt er det lagt planer for utvikling av gode støttefunksjoner og infrastruktur, men det er et stykke fram før alt fungerer optimalt. I et overordnet perspektiv mener komiteen at HiOA har dynamikk og ressurser til å etablere nødvendig infrastruktur på de områder hvor den ikke allerede er til stede.

Studentenes arbeidsplass anses for så vidt tilfredsstillende etter realisering av de utvidelser som bebudes. Den samme vurdering kan gjøres angående annum - midler som er på kr. 20 000 for hver stipendiat og da med mulighet i særtilfeller å søke om ekstra midler.

Den administrative strukturen bør, gjennom målrettet ledelse, orienteres enda sterkere mot de faglige miljøenes, og spesielt ph.d.- studentenes behov. For eksempel er formelle avtaler om utveksling uten betydning hvis de ikke fører til konkret faglig samarbeid og utvekslingsopphold, og konkrete løsninger på praktiske utfordringer, bl.a. knyttet til opphold for den studerendes familie.

Samlet sett vurderer komiteen det slik at infrastruktur og støttefunksjoner er av en art som sikrer tilpassende tjenester for et ph.d.- studium.

Konklusjon

Ja, institusjonen har den infrastruktur og støttefunksjoner som er nødvendig for det planlagte studiet.

Råd for utvikling

Det er en jobb å gjøre rundt prosjektadministrasjon, med hjelp til arbeidet med søknader, utarbeidelse av budsjett og rapportering. De internasjonale samarbeidsavtalene bør være målrettede og bør lages ut fra brukernes behov. En bør arbeide med sikte på å få flere eksternt finansierte stipendiater. Det bør sikres at utenlandsopphold ved relevante forskningsmiljøer som varer i flere måneder, som hovedregel er en del av ph.d.- studiet. Det bør også arbeides målrettet med å løse de praktiske utfordringene for stipendiatene og med den faglige veiledningen som knytter seg til utenlandsopphold.

Utenlandsopphold må planlegges tidlig og som en integrert del av ph.d.- forløpet.

Alt dette må tenkes ut fra målsettingen om at man skal bli en del av et større internasjonalt akademisk fellesskap – ikke at man er utenfor dette og nå og da skulle besøke det.

Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, tilsendt dokumentasjon etterspurt av komiteen i forkant av institusjonsbesøket, samt informasjon fremkommet under intervjuene i forbindelse med institusjonsbesøket, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av ph.d.- studium i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Sammenfattende anbefalinger

Angående vedlikehold og styrking av det omsøkte ph.d .- studiet bør HiOA tilstrebe:

- utvikle rekrutteringsplan for strategiske vitenskapelig ansatte
- styrke koblingen mellom fagemner, vitenskapelighet og lærerutdanning
- utvikle/konsolidere og brukerretnede internasjonale avtaler og støtteordninger
- åpne seg mot en mentalitet som innebærer å forstå HiOA som deltaker i det internasjonale vitenskapsfeltet
- åpne seg mer mot den internasjonale forskningsfronten angående undervisningsnære forskningsmetoder
- ettersom utdanningsvitenskap er ph.d .- studiets primære gjenstand, er det også viktig å gjøre selve forskningsvirksomheten med metoder til forskningsobjekt

5 Institusjonens kommentar

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 1708 Vika
0121 Oslo

Dato: 12.12.2011

Vår ref.: 2008/4298
Deres ref.:

Saksbehandler: Ingvild Nordang

Kommentarer til rapport fra sakkyndig komité om søknad om akkreditering av ph.d.-program i utdanningsvitenskap for lærerutdanning

Vi har mottatt oversendingen datert 24. november 2011 med rapport fra sakkyndig komité som har vurdert søknad om akkreditering av et ph.d.-program i utdanningsvitenskap for lærerutdanning.

Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) takker komiteen for et grundig og godt arbeid i vurderingen av det foreslåtte ph.d.-studiet. Vi mener rapporten har en analytisk tilnærming og form som vil være til god hjelp i det videre arbeidet med studiet. I enkeltpunkter underveis og oppsummert til slutt gir komiteen råd vi mener er svært konstruktive og vi vil følge disse opp i arbeidet med videreutvikling av studiet. Vi har ingen kommentarer til de faktiske forhold som komiteen har lagt til grunn for sin vurdering. Vi vil imidlertid benytte anledningen til å redegjøre nærmere for oppfølging av enkelte punkter i rapporten.

Når det gjelder komiteens kommentar om at HiOA ikke bør begrense seg til å rekruttere fra egen institusjon (§ 4-2-2, punkt b) vil vi gjerne understreke at høgskolen er enig i at studiet bør rekruttere bredt. HiOA vil arbeide for å sikre at ph.d.-studiets lærerutdanningsprofil kommuniseres tydelig nasjonalt og internasjonalt – både for eventuelle søkere og for relevante fagmiljø og avtagerinstitusjoner. Vi vil fortsette å jobbe for å forankre og profilere studiet som profesjons- og praksisrettet, og spesielt rettet mot barnehager, grunn- og videregående skoler og deres offentlige og private eiere nasjonalt og internasjonalt.

Høgskolen ønsker også å understreke at vi vil arbeide videre for å tydeliggjøre metodeaspektet sterkere i studiet. At komiteen anbefaler å styrke praksisnære metoder så vel som metoder mer generelt, er en intensjon vi deler. I arbeidet med videreutvikling av studiet vil vi vektlegge dette.

Komiteen anbefaler at høgskolen utvikler en plan for rekruttering av vitenskapelig personale (§ 4-3-2). HiOA har allerede satt i gang et systematisk arbeid for å utvikle en rekrutteringsplan for å sikre tilgang til strategisk vitenskapelig personale, med et klart mål om å videreutvikle vårt internasjonale forskningsmiljø i utdanningsvitenskap for lærerutdanning.

Når det gjelder komiteens anbefalinger for å styrke ordninger for internasjonalisering (§§ 4-2-4 og 4-3-4) ser vi nødvendigheten av å videreutvikle, og i større grad enn i dag, brukerrete internasjonale avtaler. Vi vil også jobbe systematisk med å utvikle og utnytte allerede tilgjengelige støtteordninger for lengre forskningsopphold i utlandet både for ph.d.-studenter og deres veiledere. FoU-utvalget ved HiOA har i utlysningen av utenlandsstipend i november 2011 varslet at opphold av tre måneders varighet prioriteres. Høgskolen vil legge opp til et nærere samarbeid med SIU og andre organer som kan medvirke til en tydeligere internasjonalisering av vår forsknings- og programprofil.

Høgskolen i Oslo og Akershus
Postadresse: Pb. 4 St. Olavs plass, 0130 OSLO
Besøksadresse: Pilestredet 46, Telefon: 67 23 50 00, postmottak@hioa.no, www.hioa.no

6 Vedtak

Doktorgradsstudiet ph.d. i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo og Akershus, tilfredsstillende kravene til akkreditering slik de er utformet i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften), kapittel 4 Akkreditering av studier, §§ 4.1 – 4.4, vedtatt av NOKUTs styre 27. januar 2011.

Ph.d.-studium i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo og Akershus, akkrediteres.

7 Dokumentasjon

Inneholder en fullstendig oversikt over hva som har blitt vurdert av de sakkyndige med tittel, dato, journalsak/arkivsak.

Det skriftlige grunnlaget for de sakkyndiges vurdering er som følger:

- Søknad om akkreditering av ph.d.-program i Utdanningsvitenskap for lærerutdanning ved Høgskolen i Oslo, datert 11.mars 2011, saksnr: 11/179, med tilhørende vedlegg:
 - Vedlegg 1: *Forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Oslo*
 - Vedlegg 2: *Retningslinjer for behandling av søknader om opptak til ph.d.-program ved Høgskolen i Oslo*
 - Vedlegg 3: *Retningslinjer for tid på et ph.d.-program ved Høgskolen i Oslo etter at stipendiet er utgått*
 - Vedlegg 4: *Diploma Supplement- beskrivelse av studiet*
 - Vedlegg 5: *Studieplan*
 - Vedlegg 7-15: *Avtaler om internasjonalisering*
 - Vedlegg 16: *CV for alle som inngår i studiets fagmiljø*
 - Vedlegg 18: *Fagmiljøets forskningsfokus relevant for utdanningsvitenskap for lærerutdanning*
 - Vedlegg 19: *FoU-samarbeidsområder ved Avdeling LUI*
 - Vedlegg 20: *Pågående forskningsvirksomhet i utdanningsvitenskap med relevans for lærerutdanning ved LUI*
 - Vedlegg 21: *Tilsatte med annet nasjonalt og internasjonalt faglig nettverk av noe omfang*

- Vedlegg 22: *Intensjonsavtale om nasjonal forskerskole i lærerutdanning (NAFOL)*
 - Vedlegg 23: *National Graduate School in Educational Research (NATED)*
-
- *Høgskolen i Oslo - søknad om akkreditering av ph.d. i utdanningsvitenskap for lærerutdanning – tilleggsdokumentasjon, i brev av 23. september 2011, j.nr: 11/179-11*
 - *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, datert 21.1.2011, med tilhørende merknader*
 - Database for Høyere Utdanning, <http://dbh.nsd.uib.no/>